

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 3/4 (384/385)

1980 birželio 15

K e t u r i a s d e š i m t n e l a i s v ė s m e t ū

Praėjusiais metais plačiai paminėtos vadinamo Stalino-Hitlerio pakto 40-osios metinės. Ta proga 45 pabaltiečiai (37 lietuviai, 4 latviai ir 4 estai) Maskvoje paskelbė viešą memorandumą, adresuotą Sovietų Sąjungos, DDR, Vak.Vokietijos bei Atlanto Chartą pasirašiusių valstybių vyriausybėms ir Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Kurtui Waldheimui, prašydami pripažinti Stalino-Hitlerio susitarimą negaliojančiu nuo jo pasirašymo ir panaikinti jo pasekmes: išvesti svetimą kariuomenę iš Pabaltijo ir leisti tų kraštų gyventojams patiems tvarkyti savo likimą.

Sovietai Lietuvą okupavo 1940 birželio 15, sutrypdami jos laisvę ir nepriklausomybę. Prezidentas A. Smetona tą pačią dieną pasišalino į užsienį. Lietuvoje likę vyriausybės nariai reiškė jau nebe tautos ir ne savo pačių valią, bet buvo priversti vykdyti okupanto įsakymus. Tuoju buvo sudaryta nauja, sovietų padiktuota, vyriausybė. Ir ji buvo bejėgė - viską tvarkė su Raudonąja armija atžygiavusi saugumo milicija - NKVD. Krašte prasidėjo baisus teroras. Jo pagalba liepos mėnesį įvykdyti vadinamo Liaudies seimo rinkimai. Rinkimų išvakarėse ir dar anksčiau buvo suimta daug vadovaujančių lietuvių politikų ir visuomenininkų. Ir patys rinkimai buvo suklastoti. Juose dalyvavo tik apie 15-16% turinčių teisę balsuoti, nors buvo paskelbta, kad balsavo 95,1%.

Sovietai stengėsi Lietuvos okupaciją pridengti teisėtumo skraiste, bet tai jiems nesisekė. Dauguma Vakarų valstybių nepripažino ir iki šiol nepripažįsta sovietų teisėtais mūsų krašto šeimininkais. JAV-bėse, Kanadoje, Didž. Britanijoje ir daugelyje kitų valstybių iki šiol tebeveikia diplomatinės bei konsularinės nepriklausomos Lietuvos atstovybės. Jos pripažįstamos ne tik remiantis tarptautine teise, bet daugiausia dėl to, kad pats kraštas iš pat pradžių priešinosi ir tebesipriešina Maskvos okupacijai. Sovietai nuo pat įsibrovimo į Lietuvą pradžios laikėsi ir tebesilaiko ne kaip taikus šeimininkas, bet kaip žiaurus prispaudėjas ir išnaudotojas. Jau per pirmąją okupaciją 1940-41 jie sunaikino tūkstančius nekaltų žmonių, juos nužudydami, sukišdami į kalėjimus ir ištremdami į Sibirą lėtai mirčiai. Per 1941 birželio 14-17 masinius trėmimus išvežta 34.260 gyventojų. Vėliau surasti sąrašai, rodantys, kad buvo numatyta ištremti kelis kartus daugiau, bet po savaitės prasidėjęs karas ir visuotinis lietuvių sukilimas tuos genocidinius planus sutrukdė. Pačių lietuvių komunistų vadų (taip Maniušis) prisipažinimu, Maskva reikalavusi išvežti 700.000 lietuvių.

1941 birželio 22 prasidėjęs mūsų tautos sukilimas prieš sovietinį okupantą tebesitęsė iki šiandien. 1941 ir 1944-1954 vyko ginkluotas arba partizaninis karas, atnešęs milžiniškus nuostolius. Tada pereita į pasyvų pasipriešinimą. Šalia gražinimo laisvės tautai reikalaujama, kad būtų leista naudotis bent tomis teisėmis, kurias laiduoja sovietinė konstitucija ir kiti įstatymai bei pasirašytos tarptautinės sutartys.

- 2 -

Isteigti komitetai (Helsinkio susitarimų vykdymui prižiūrėti, Tikinčiųjų teisėms ginti ir kiti), nurodą konkrečius tų teisių laužymo faktus. Sukurta spėri ir gausi pagrindžio spauda. Užsienio lietuviai visais įmanomais būdais padeda okupuoto krašto žmonėms priešintis okupantui.

Vokietijos LB Valdyba kviečia LB apylinkes ir kitas organizacijas ruošti 40-ųjų Lietuvos okupacijos metinių minėjimus ir ta proga skelbti vokiečių visuomenei, kad lietuviai per keturis dešimtmečius nesiliovė ir niekad nesiliaus reikalavę savo tautai laisvės ir nepriklausomybės.

----- xXx -----

VOKIETIJOS LB TARYBOS RINKIMŲ KOMISIJA PRADĖJO DARBĄ

Vokietijos LB Valdybos išdininkas inž. J. Sabas ir reikalų vedėjas J. Lukošius dalyvavo pirmajame Vokietijos LB Tarybos rinkimų komisijos posėdy, įvykusiame balandžio 27 Munchene-Ludwigsfelde, P. Česūno bute. Po posėdžio Rinkimų komisija išsiuntinėjo visoms Vokietijos LB apylinkėms bendra-raštį Nr.1. Jo turinys:

- VLB Taryba š.m. kovo 8 sudarė Rinkimų komisiją iš šių Muncheno apylinkės narių: Jūratės Barasaitės, Petro Česūno, Richardo Hermano, Vytauto Paškausko ir Jurgio Pauliukevičiaus. Išrinktieji asmenys, sukviesti VLB Valdybos pirmojo posėdžio š.m. balandžio 27, taip pasiskirstė pareigomis: Rinkimų komisijos pirmininkas R. Hermanas, vicepirmininkas J. Pauliukevičius, sekretorė J. Barasaitė ir nariai - P. Česūnas ir V. Paškauskas.

Rinkimų komisijos adresas: Petras Česūnas
Opalstr.10/I
8000 München 50

Rinkimų komisija tame pačiame posėdyje nutarė ir skelbia, kad rinkimai į VLB Tarybą įvyks 1980 lapkričio 22 korespondenciniu būdu.

VLB apylinkių vadovybės tuojau sudaro rinkikų sąrašus trijuose egzemplioriuose. Rinkikų sąrašuose įrašomi visi pilnatiesiai apylinkės rinkikai raidyno tvarka, pažymint jų pavardes, vardus, nario knygelės numerį, gimimo datą ir adresą. Sąrašo gale pažymima jo atskleidimo data (ne vėliau š.m. rugsėjo 13) ir skundimo tvarka bei terminai. Rinkikų sąrašus pasirašo Apylinkės pirmininkas ir sekretorius. Viena rinkikų sąrašo kopija pristatoma Rinkimų komisijai iki š.m. birželio 30.

VLB apylinkių vadovybės maloniai prašomos rinkikų sąrašų sudarymo neatidėlioti (dažnai pamirštama) ir kiek galint anksčiau pasiųsti Rinkimų komisijai, vėliausiai, kaip minėta, iki š.m. birželio 30.

pas. R. Hermanas, Rinkimų komisijos pirmininkas
pas. J. Barasaitė, " " sekretorė

--- oOo ---

M O T I N O S D I E N O S M I N Ė J I M A I

H o m b u r g /Saar

VLB Saaro krašto ir Miesau apylinkės Motinos dienos minėjimą šiemet surengė gegužės 10. Ekumenines pamaldas 17 val. atlaikė kunigai J. Dėdinas ir Fr. Skėrys. Pastarasis pasakė ir ilgą, šventei pritaikytą pamokslą. Buvo sugiedotos dvi evangelikų giesmės. Nesant vargoninko, kun. Dėdinas jį pavadavo savo elektrine aparatūra. Meldėsi didelis būrys tautiečių.

Pasaulietiškoji šventės dalį parapijos salėje atidarė VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Alg. Palavinskas. Sveikino Saaro krašto socialinių reikalų ministerijos atstovas iš Saarbrückeno dr. Wiedmann.

Meninę programą atliko vasario 16 gimnazijos mokiniai, vadovaujami mokytojos Danos Augustinavičiūtės. Jie pašoko keletą tautinių šokių ir padeklamavo eilėraščių.

Temstant vyko bendras pasilinksminimas ir pašnekesiai. Šokiams grojo net iš Nordrhein-Westfalijos atsikviestas Petrikaitis.

R o m u v a

Už savo ir visas lietuves motinas gimnazijos moksleiviai meldėsi gegužės 11. Ekumenines pamaldas atlaikė evangelikų ir katalikų kapelionai kunigai Fr. Skėrys ir J. Dėdinas. Kun. Fr. Skėrys pasakė pamokslą apie kilnų motinų pašaukimą auklėti vaikus dorais žmonėmis. Po pamaldų kun. Dėdinas visoms esamoms (-ienėms) ir būsimoms (-aitėms bei -ytėms) motinoms įteikė po rožę.

H a n a u

Motinos dieną VLB Hanau apylinkė atšventė turbūt pirmoji - gegužės 4-tą. Ekumenines pamaldas Šv. Dvasios bažnyčioje atlaikė tėv. dr. Konstantinas Gulbinas, OFM Cap., ir kun. Fr. Skėrys.

Į minėjimą parapijos salėn susirinko apie pusšimtis asmenų. Atidarė apylinkės pirmininkas A. Kemeraitis sveikinimo žodžiu mamytėms. Programą pradėjo Vasario 16 gimnazijos mokinių trio (K. Langytė, L. Kemeraitytė gitaromis ir B. Dirgėlaitė) daina "Pilkie keleliai". L. Kairytė deklamavo Bern. Brazdžionio eilėraščių "Mažoji motina". Grojant V. Lemkei akordeonu, 8 poros sušoko Kubilą ir Malūną. O. Šereikaitė deklamavo B. Brazdžionio "Motina". Ir vėl pasirodė mergaičių trio dainomis "Pas močiutę augau" ir "Kaip verkiančio šmūiko". Programa baigta Suktiniu ir Gyvataru bei A. Kemeraičio padėkos žodžiu. Grupės vadovei mokytojai D. Augustinavičiūtei įteikta gėlių.

Po to vyko suneštinės vaišės, kurių metu tėv. dr. K. Gulbinas pasveikino visas mamytes ir išreiškė pageidavimą, kad kitais metais visi vėl gausiai susirinktų į pamaldas ir vaišes.

M ū n c h e n

Š. m. gegužės 12 Susitikimo namuose (Haus der Bēgēgnung) VLB Müncheno apylinkės pirmininkas R. Hermanas savo ilgesniame žodyje išskaičiavo daug nuopelnų, už kuriuos turime būti dėkingi motinoms. Seniausia (96 metų) Müncheno apylinkės motina dar vis tebesirūpina savo 70-čiais vaikais... Dėkingumo ir meilės motinai pavyzdį pirminiškai parinko iš okupuotos Lietuvos spaudos ("Švyturio" 17 Nr.): "Buvau kartą tokioje laidotuvėse. Prie bažnyčios lydintieji pakriko. Vieni patraukė toliau nuo bažnyčios, kiti slankiojo aplink, lyg norėdami įeiti į vidų, lyg tiesiog savo prašumą demonstruodami. Kiti nusekė paskui karstą. Gal ne tiek tikėjimo, kiek pagarbos mirusiajam vedami. Tarp jų - ir mirusiosios sūnus, komjaunuolis. Pamaldžios moterėlės, varstydamos tarp pirštų rožančius ir monotoniškai judindamos lūpas, šį kartą daugiau žiūrėjo į sūnų, negu į altorių. O jis per visas bažnytines apeigas išklūpojo prie motinos karsto, pagarbiai nuleidęs galvą. Nereagavo jis nei į skambančius varpelius, nei į kunigo gestus, nei beklūpančius bei vėl atsistojančius šalia jo besimeldžiančiuosius. Suklupo jis ir kapinėse, leidžiant motinos karstą į duobę, ir išklūpojo, kol iškilęs kauburėlis paskendo gėlėse. Aplinkinių veiduose smalsumą pakeitė užuojauta ir pagarba šiam jaunuoliui... Kitokios "pagarbos" jis susilaukė savo darbovietėje..."

Mirusios, žuvusios motinos pagerbtos tylos minute salėje.

Iliustruotu eilėraštku ir gėlėmis mamytes pasveikino lietuvių vaikų darželio vaikučiai, dar ir tautinių vėliavėlių maršu pažygiuodami.

Tulpėmis ir lietuvės motinos paveikslėliais "Ratuko" jaunimo vardu pasveikino V. Hermanaitė. V. Hermanienė sveikino Moterų klubo vardu.

Rašytoja I. Naudžiūnaitė-Joerg iš Tirolio paskaitė ištrauką iš spaudai ruošiamo novelių rinkinio. Eglė Juodvalkė perteikė K. Inčiūros radijo vaizdelį "Motina". Milda Landienė pralinksmino žemaitišku-plungišku skėčiu "Pjaun ba peile, dor ba ylos". Konservatorijos studentė Violeta Hermanaitė, brolio Alfredo palydima, padainavo Bašinsko "Seniai buvau" ir K. V. Banaičio "Ženyk, močiute", "Mama sena, duktė maža" ir "Plaukia antelė". Programos tarpais "Ratukas" ir visi dalyviai dainavo motinos dainas. Po to sekė nepabaigiamos kalbos kalbelės prie kavos ir pyragėlio.

S t u t t g a r t

Diena anksčiau negu mūncheniškiei, Motinos dieną atšventė Švabijos sossinės lietuviai (gegužės 11). Šv. mišias už motinas aukojo kun. K. Senkus. Savo pamoksle jis kalbėjo apie teisingumo įgyvendinimą pasaulyje ir koks vaidmuo čia tenka motinoms.

Salėje VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkė Eug. Lucienė pasveikino motinas ir apdovanojo jas gėlėmis. Vaikučiai padeklamavo Jurgitos Šimkutės eilėraščių ir suvaidino J. Garucko bei E. Lucienės paruoštą vaidinimėlį.

Jaukaus pobūvio metu skambėjo įdomi muzika, veikė loterija.

R a s t a t t

Rastattiškiai Motinos dieną paminėjo gegužės 17. Dvylikos Apaštalu bažnyčioje ekumenines pamaldas laikė tėv. A. Bernatonis ir kun. Fr. Skėrys, per kurias melstasi už gyvas ir mirusias motinas.

Parapijos salėje minėjimą pradėjo VLB Rastatto apylinkės pirmininkas Povilas Gustainis trumpu sveikinimo žodžiu. Seniausiai močiutei - Marijai Neumaierienei iš Pforzheimo - įteikė gėlių.

Paskaitą apie motiną skaitė kun. Fr. Skėrys. Jis nušvietė Motinos dienos kilmę. Nepriklausomoje Lietuvoje pradėta minėti 1929 ir buvo švenčiama pirmąją gegužės sekmadienį. Prelegentas pabrėžė, kad išeivijoje nuo lietuvės motinos tautinio susipratimo bei uolumo priklauso lietuviybės išlaikymas. Pacitavo ištraukų iš lietuvių poetų eilėraščių apie motinas. Pastebėjo, kad mūsų poezijoje, liaudies dainose bei pasakose motinos paveikslas piešiamas skaisčiausiomis spalvomis. Tautosakoje nerasime jokio šiurkštesnio posakio apie motinas.

Rastatto lietuvių vyrų chorelis, susidedantis iš Anso Kuršio, Viktoro ir Povilo Gustainių, Felikso Andrijausko ir Augusto Sergėjaus darniai padainavo keturias populiarias lietuviškas dainas. St. Rugulienė Moterų klubo vardu pasveikino visas motinas ir močiutes, o seniausiai močiutei įteikė gėlių. P. Gustainis padėkojo dvasiškiams už pamaldas, o kun. Fr. Skėriui dar ir už gerą paskaitą.

Linksmintasi plokštelių muzikai grojant. Jieškota naujų dainininkų ir kas tik norėjo, galėjo pasireikšti savo balsu. Minėjimas sutraukė apie 60 tautiečių, kurių didelė dalis buvo iš Pforzheimo.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

K u r a t o r i j o s n a r i ų s u s i r i n k i m a s

įvyko š. m. kovo 22 gimnazijos patalpose. Dalyvavo 13 narių. Pirmininkavo dr. J. N o r k a i t i s, sekretoriavo tėv. dr. Konstantinas G u l b i n a s. Priimta 14-os punktų darbotvarkė.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. B e r n a t o n i s pranešė, kad gimnazijoje šiuo metu mokosi 58 mokiniai (18 iš Šiaurės ir Pietų

Amerikos, 16 neseniai atvykusių iš Lietuvos) ir dirba 34 tarnautojai bei darbininkai. Vieno mokinio mokymas ir išlaikymas kainuoja apie 1.200 DM per mėnesį. Nuo š.m. kovo 1 mokestis už bendrabutį (maitinimas, kambarys, švara, priežiūra) pakeliamas iki 250 DM per mėnesį. Bendrabučių ir klasių pastatai laukia remonto.

Gimnazijos direktorius V. N a t k e v i č i u s , M.A., nusiskundė pažangių moksle ir gero elgesio mokinių stoka. Mokytojų yra 22: 11 lietuvių ir 11 vokiečių. Pastarųjų tik 1 pilnai įdarbintas, o lietuvių - 7.

Iždininkė dr. Alina V e i g e l - Plechavičiūtė pastebėjo, kad gimnazijos ir bendrabučių pajamų bei išlaidų sąmatos įteiktos visiems nariams prieš suvažiavimą. Praėjusią žiemą labai pakilo kuro išlaidos, kurių dalį padengė vokiečių įstaigos.

Kontrolės komisijos vardu pranešė dr. J. N o r k a i t i s . Jis sudarė palyginamąją 1977-1979 pajamų ir išlaidų lentelę. Jo nuomone, mokyimo įstaigoje lėšos neturėtų vaidinti svarbiausio vaidmens.

Diskusijos lietė daugiausia finansinius klausimus. Išsiaiškinta, kad rėmėjų būrelių aukos sumažėjo po gimnazijos geradario kun.Suginto mirties ir dėl dolerio kurso kritimo.

Patvirtintos 1979 pajamų-išlaidų apyskaitos: gimnazijos 538.483,--DM ir bendrabučio 305.113,34 DM sumos; priimtos 1980 ir 1981 sąmatos.

Pedagoginės komisijos pranešimą pateikė jos narys dr. J. G r i n i u s . Jis rašė gimnazijos vadovams mokinių auklėjimo bei elgesio, mokytojų savitarpio ir mokytojų elgesio su mokiniais klausimais ir siūles: uždrausti mokiniams laikyti motorizuotas susisiekimo priemones, taikyti gimnazijos aplinkos pagerinimo metu įjungti ir mokinius į darbus, sustiprinti mokytojų drausmę, ypač per pamokas. Į visus Pedagoginės komisijos siūlymus susirinkimas atsakė teigiamai.

Perskaitytas direktoriaus V.Natkevičiaus nuo š.m. rugsėjo 1 pasitraukimo iš pareigų raštas. Kuratorijos valdyba paprašyta surasti naują direktorių.

Statybos ir remonto klausimus referavo A. Š m i t a s . Į patalpų atnaujinimo komisiją Kuratorijos atstovu išrinktas inž.J.K.Valiūnas, Vokietijos LB Valdyba paskyrė inž.J.Sabą, su teise pasikviesti trečią asmenį - statybos darbu žinovą.

Į naują Kuratorijos valdybą išrinkti tėv.Alf.Bernatonis ir A.Šmitas. Gimnazijos direktorius tęsiną valdyba ex officio. Jie taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas tėv. Alfonsas Bernatonis, vicepirmininkas V. N a t k e v i č i u s ir iždininkas A. Š m i t a s .

Rėmėjų būrelių vadovė O. Zašliskienė, pranesdama apie pasitraukimą iš pareigų, per savo atstovą dr.A.Veigel-Plechavičiūtę atsiuntė dvi dovanas: lietuvišką lėlę ir dail.Zapkaus tapytą paveikslą. Į poilsį pasitraukiančiai O.Zašliskienei pareikšta padėka už jos pasiukojantį darbą ir už dovanas. Perskaitytas naujo rėmėjų būrelių vadovo Zlatoniaus laiškas, kuriame jis pageidauja tampresnio ryšio su gimnazija. Pabaigoje iškeltas Kuratorijos statuto keitimo klausimas, padidinant jos narių skaičių užjūrinį lietuviškų institucijų atstovais.

KUN. SKĖRIO SIDABRINIS JUBILIEJUS

1980 balandžio 18 sukako 25 metai kun.Fr.Skėrio darbo Vasario 16 gimnazijoje. Jubilias pagerbtas gegužės 29, įteikiant dovaną.

Jonas Eričas Skėrys yra gimęs 1919 liepos 2 Kalėnų kaime, Lauksargių valsčiuje, Pagėgių apskr., vidutinio ūkininko šeimoje. 1940 baigęs Tauragės mokytojų seminariją, iki 1941 mokytojavo Žemaičių Naumiestyje, o po repatriacijos į Vokietiją - įvairiose repatriantų stovyklose bei Tilžės apskrityje. Kadangi jubilias daugiau linko į lietuvius, naciai jį 1943 ištrėmė į Tūringiją, kur sulaukė karo pabaigos. 1953 iš DDR pabėgo į Vak.Vokietiją. Apsigyvenęs Manneime, iki 1955 dirbo tarnautoju imonėje. 1955 balandžio 18 pradėjo mokytojauti Vasario 16 gimnazijoje. Čia dėstė vokiečių kalbą bei matematiką žemesnėse klasėse ir evangelikų

tikyba visose klasėse.

1974 birželio 9 ordinuotas į evangelikų diakonus ir nuo to laiko jis religiškai aptarnauja visos pietų Vokietijos evangelikus. Nuo 1974-75 mokslo metų pradžios kun. Fr. Skėrys Vasario 16 gimnazijoje dėsto tik evangelikų tikybą. Nuo 1955 yra Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios vyriausios tarybos narys. 1977 sausio 1 pakeltas į pilnateisius evangelikų kunigus. Nuo 1977 atstovauja Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčiai Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje.

Jubiliatas yra ir aktyvus bendruomenininkas. Nuo 1959 iki dabar, išskyrus vieną kadenciją, yra Vokietijos LB Tarybos narys, 1962-63 ir 1966-67 buvo VLB Valdybos narys, 1956-57 ir 1958-59 - Garbės teismo narys ir ilgiau kaip dešimtmetį kontroliuoja Vokietijos LB ūkį bei finansus.

Kun. Fr. Skėrys daug yra dirbęs ir dirba su mokiniais, ypač su evangelikais, vadovaudamas Evangelikų jaunimo rateliui. Per paskutinius 25-rius metus kartu su katalikų kapelionu kasmet yra suruošęs Vasario 16 gimnazijos mokinių Kalėdų eglutes. Irgi kasmet jis suorganizuoja evangelikų mokinių ekskursijas apžiūrėti Vokietijos įžymybių, o per paskutinius 15 metų jis praveda evangelikams mokiniams advento šventes.

Nesvetimas jubiliatui ir spaudos darbas. Daugiausia jis rašo lietuvių evangelikų žurnaluose "Mūsų sparnuose" ir "Svetyje", bet jo straipsniai dažnai pasirodo ir "Europos lietuvyje" bei kituose laikraščiuose.

Kun. Fr. Skėrys kūrybingiausias savo gyvenimo metus yra atidavęs jaunimo mokymui bei auklėjimui vienintelėje lietuvių gimnazijoje svetur.

MOKINIAI SVEČIAVOSI PAS LIETUVIUS IR AMERIKIEČIUS

8591 LS lietuvių kuopa Schwetzingene gegužės 9 pušinėly prie kareivinių surengė tradicinį pikniką. Dalyvavo kuopos nariai su šeimomis, Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Danos Augustinavičiūtės, bei keletas jai nepriklausančių moksleivių ir nedidelis būrelis apylinkės lietuvių.

Prasidėjo 13 val. alaus statinių atkimšimu. Po valandos visi spietėsi prie virtuvės, kuri šiemet buvo ypač dosni įvairiais mėsos kepiniais, salotomis ir kava su pyragais.

Vakare tautinių šokių grupė pasirodė kareivinėse JAV-bių armijos inžinierių žmonių klubo renginyje. Buvo paruoštas stalas su lietuviško liaudies meno parodėle. Mokinė Aušra Gečytė iš JAV-bių anglų kalba supažindino klausytojus su Lietuva, jos istorija ir dabartine padėtimi, savo pranešimą pailiustruodama skaidrėmis. Paskaitą sekė penki tautiniai šokiai.

Mūsų gimnazijos mokinių pasirodymu amerikiečiai buvo labai patenkinti. Jie nesitikėjo pamatyti tokių įdomių šokių. Užtat moksleivių priėmimas buvo labai nuoširdus: šeiminkai pasižymėjo vaišingumu ir dosnumu. Buvo parinkta aukų grupės išvykai į tautinių šokių šventę Čikagoje.

VOKIEČIAI MELDĖSI ROMUVOJE

Vasario 16 gimnazija yra kampininkė vokiečių bažnytėlėje. Vietos katalikų parapija iki šiol apsilankydavo Romuvoje tik kartą per metus, užbaigdamą Dievo Kūno procesiją prie ant gimnazijos laiptų įrengto altoriaus. Šie metai prasidėjo artimesnio lietuvių ir vokiečių bendradarbiavimo ženkle. Aukšto lygio Vasario 16 minėjimas Bürgerhause plačiai atvėrė duris Hüttenfeldo ir apylinkės gyventojams.

Pamaldoms už taiką bei žmogaus teises ir vajui naujai bažnyčiai statyti Hüttenfeldo katalikų parapija pasirinko Romuvą. Gegužės 18 rytą prie gražiai gėlėmis, bažnytinėmis vėliavomis, lietuviška trispalve ir kryžiumi, apvestu spygliuota viela, papuošto altoriaus ant gimnazijos

laiptų svečius šeimininkų vardu pasveikino Vasario 16 gimnazijos kape-
lionas kun. J. Dėdinas, kviesdamas pasimelsti už persekiojamą Bažnyčią
Lietuvoje.

Šv. mišias aukojo kun. J. Dėdinas ir vokiečių parapijos klebonas kun.
Klaus Kollmann. Savo pamoksle pastarasis pastebėjo, kad pilies bokštas
anksčiau, kai ši pilis priklausė didikams, buvo baudžiavinės sprespaudos
simboliu. Nuo to laiko, kai pilyje įsikūrė lietuvių gimnazija, jos
bokštas virto jaunimo švyturiu. Toliau vokiečių klebonas pasakojo apie
tikinčiųjų persekiojimą įvairiuose kraštuose ir kvietė už juos pasi-
melsti.

Per pamaldas išpūdingai grojo Starkenburgo pučiamųjų orkestras ir gie-
dojo Hüttenfeldo parap. choras. Maldos ir Evangelija buvo skaitomos
vokiškai ir lietuviškai.

Po pamaldų visi persikėlė į Bürgerhausą. Ten buvo rytinis pasistipri-
nimas (Frühschoppen), giedant bažnytiniam chorui ir grojant smagiam
Hero-trio orkestrui, vėliau skanūs ir nebrangūs pietūs taip pat su
muzika. Popiet Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė (8 poros)
sušoko Kubilą, Šustą, Malūną, Suktinį ir Gyvatarą. Šokius vokiečių
kalba paaikškino Lydija Kairytė, akordeonu juos palydėjo Vilius Lemkė.
Pasisekimas buvo didelis. Priartėjus kavai, vėl grojo orkestras.

Vėliau vyko loterija. Vienas naujosios bažnyčios plytelės pirkėjas
laimėjo televizorių. Visas tos dienos pramogų pelnas paskirtas naujos
bažnyčios statybai.

PAREMKIME MOKINIŲ KELIONĘ Į ČIKAGĄ

Š. m. liepos 6 Čikagoje vyksta iki šiol svetur didžiausia Lietuvių tau-
tinių šokių šventė. Iš Vokietijos į ją skrenda Müncheno "Ratuko" šokė-
jai ir Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė.

Visi mokiniai gyvena iš tėvų kišenių, nė vienas nieko neuždirba. Nema-
ža našta tėvams yra sumokėjimas gimnazijai už vaikų maitinimą ir pasto-
gę bendrabuty. Sunku iš jų reikalauti, kad dar finansuotų ir savo at-
žalyno dalyvavimą bendruose lietuviškuose renginiuose. Jiems į pagalbą
turėtų ateiti mūsų visuomenė.

Negalėdami aktyviai dalyvauti Tautinių šokių šventėje šokėjais ar bent
žiūrovais, tai nors savo markėmis ją paremkime, įgalindami mūsų gimna-
zijos mokinius nuskrusti į Čikagą ir ten šokti kartu su kitu laisvojo
pasaulio lietuvių jaunimu. Palengvinkime jų tėvams našta, suaukodami
lėšų bent kelionės bilietams nupirkti ir palikdami jiems kitas išlai-
das, kurios irgi nėra mažos. Pinigus prašome siųsti į tautinių šokių
grupės sąskaitą:

Litauische Volkstanzgruppe Konto Nr. 8.9882.00
Volksbank Kreis Bergstrasse eG, BLZ 509 914 00
6840 Lampertheim 4

Aukų įmokėjimui palengvinti su šiuo "Informacijų" Nr. 3/4 išsiuntinėjame
pinigų persiuntimo per banką lapukus - Gutschrift (Zahlschein-) Über-
weisung. Lapuko viršuje reikia tik įrašyti savo banko pavadinimą ir jo
Nr. (Bankleitzahl), dešiniame šone - persiunčiamą sumą DM ir apačioje -
savo vardą bei pavarde su adresu. Paskutinį lapuką reikia pasirašyti.
Siunčiant grynus pinigus (ne iš banko sąskaitos), vietoje savo banko
pavadinimo ir sąskaitos Nr. reikia įrašyti "bar".

Tai ir viskas. Už jūsų auką mūsų gimnazijos šokėjai ir jų tėvai bus
nuoširdžiai dėkingi.

A b i t u r i e n t ų e g z a m i n a i

Abitūros egzaminus šiemet laikė 4 mokiniai: Audronė Langytė, Renata
Liepaitė, Rūta Šakaitytė ir Benius Federavičius. Egzaminus raštu rašė
vasario pradžioje, o žodžiu laikė birželio 2-4.

M o k s l o m e t a i

Vasario 16 gimnazijoje baigiasi birželio 28. Po vasaros atostogų 1980-81 mokslo metai prasidės rugsėjo 1. Mokiniai į bendrabutį suvažiuoja rugpjūčio 31. Dabar pats tinkamiausias laikas paduoti stojimo į mūsų mokyklą prašymus. Juos siųsti: An das

Private Litauische Gymnasium
6840 Lampertheim 4. Tel.06256-322

VOKIETIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

vyko š.m. balandžio 30 - gegužės 4 Dieburge, Mainzo vyskupijos namuose. Ruošė Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius tėvas dr. Konstantinas Gulbinas, OFM Cap. ir lietuviai kunigai. Organizacinius darbus atliko kun. K. Senkus ir tėv. Alf. Bernatonis. Tai buvo bene pats didžiausias paskutiniųjų metų lietuvių katalikų suvažiavimas Vokietijoje tiek savo programa, tiek ilgumu, tiek ir dalyvių skaičiumi (47 pasauliečiai ir 11 kunigų). Programa, ypač jaunimo simpoziumu ir menine, daugiausia rūpinosi kun. K. Senkus. Tėvui Alf. Bernatoniu į pasisekė penkioms dienoms gauti visais atžvilgiais patogų, naujai įrengtą vysk. Kettelerio rekolekcijų namą.

Kiekvieną dieną 8 val. ryta daugelio kunigų buvo aukojamos šv. mišios. Pamokslus sakė suvažiavimo dvasios vadas prel. L. Tulaba. Galingai ir darniai skambėjo liet. giesmės. Nuo 10 val. iki pietų - paskaita su diskusijomis. Popiet kava ir vėl paskaita arba pokalbiai. 18 val. vakarienė, 19,30-gegužinės pamaldos. Vakaraus daugelis dar leisdavosi į barą rūsy pašnekučiuoti ir padainuoti. Tokiu maždaug ritmu prabėgo keturi suvažiavimo dienos.

Pradėta rinktis balandžio 30 popiet, o gegužės 1 į atidarymą suvažiavo jau apie 40 žmonių. Pirmininkauti pakviestas kun. J. Petrošius iš Paryžiaus. Atidarymo kalboje tėv. dr. K. Gulbinas priminė 600 metų sukaktį nuo šv. Kotrynos Senietės mirties. Pastebėjo, kad ji kovojo su Bažnyčios ydomis, bet netapo revoliucioniere.

Bendra suvažiavimo svarstymų tema - Kristus-taip, Bažnyčia-ne? Pirmiausia iš magnetofono juostelės išklaudyta prof. dr. Antano Maceinos paskaita. Prelegentas teigė, kad kas į klausimą atsako Kristus - taip, Bažnyčia - ne, galvoja senoviškai. Kas gi yra Bažnyčia? Tai dievažmogiškosios Kristaus esmės reiškinys istorijoje. Taip suprantamai Bažnyčiai negalima sakyti - ne, nepaneigiant paties Kristaus.

Arčiau pažįstą A. Maceiną supažindino dalyvius, ypač jaunesnius, su jo asmeniu ir kūryba.

16 val. dr. K. J. Čeginskas iš Muncheno nušvietė teisinę Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Paskaitos tikslas - sužadinti klausytojų atsakomybę. Lietuvoje veikia viešoji ir pogrindžio Bažnyčia. 1978 penki kunigai įsteigė Tikinčiųjų teisėms ginti komitetą, kuris yra lyg grandis, jungianti viešąją ir pogrindžio Bažnyčią. Komiteto uždaviniai - atkreipti vyriausybės ir tikinčiųjų dėmesį į pastarųjų diskriminavimą. Prelegentas žinoviškai aptarė garsųjį TTGK dokumentą Nr. 5 (žr. LKB Kronikos Nr. 38 ir kitur), su kurio išvedžiojimais raštu pareiškė sutinką 522 Lietuvos kunigai (arba 75%) ir du vyskupai: Steponavičius ir Sladkevičius.

Dokumentu Nr. 5 pareiškama, kad sovietų vyriausybės paskelbti Religinių susivienijimų nuostatai neatitinka gyventojų valios, prieštarauja tarybinams įstatymams ir tarptautinės teisės dėsniams, todėl kunigai atsisako jais vadovautis. Kunigų pareiškimuose nušveičiama beteisė Lietuvos Bažnyčios padėtis.

Per diskusijas patirta, kad Lietuvoje išleistas cenzūruotas katekizmas. Vysk. Povilonis gavo leidimą išspausdinti mišiola. Tai bus didžiulis aštuonių tomų veikalas. Bet popierių reikia pasirūpinti iš užsienio. Valdžia siūlo steigti 4 parapijas Sibire, bet ten turi vykti apaštalauti Lietuvoje nepageidaujami kunigai, tokie kaip Zdebskis, Tam-

kevičius ir pan. Pasisekimą turįs blaivybės sąjūdis. Sakoma, kad daug žmonių prisiekia negerti, kaip ir Valančiaus laikais.

Gegužės 2 rytą prel. dr. L. T u l a b a skaitė apie Bažnyčios kilme, esmę ir reiškimąsi laike. Kadangi Bažnyčia esanti pats Kristus, nesąmonė būtų sakyti Kristui - taip, o Bažnyčiai - ne. Per diskusijas pastebėta, kad Bažnyčios sąvokai išreikšti neturime tikslaus termino. Vietoje Bažnyčios naudojimas Bendrijos, Eklezijos ir kitų terminų didesnio aiškumo neduoda. Taip pat nepasisekė tiksliai nustatyti pasauliečių ir dvasiškių vietos Bažnyčioje.

Popiet kun. Aug. R u b i k a s savo paskaitoje apie Bažnyčią konkrečiame gyvenime siūlė dvasiškiams nelaukti kol pasauliečiai ateis pas juos, bet, Kristaus pavyzdžiu, eiti pas žmones, juos kantriai išklausti ir duoti patarimų bei paaiškinimų. Tarp kunigų ir pasauliečių reikalingas dialogas, ir ne iš viršaus į apačią, o lygioje plotmėje.

Vakare Violeta H e r m a n a i t ė iš Mūncheno muzikos pagalba pažvelgė į mirtį ir prisikėlimą pagal švedo Emanuelio Svendenbergo viziją. Meditacija paliko klausytojams gilų įspūdį.

Gegužės 3 Dieburgo miesto kapinėse tėvų kapucinų skyriuje palaidotas prel. Klemensas R a z m i n a s . Gedulingas mišias aukojo ir pamokslą pasakė vysk. A. L. Deksnys. Į amžino poilsio vietą velionį palydėjo visi suvažiavimo dalyviai ir Šv. Kotrynos ligoninės Frankfurte jį gydęs ir slaugęs personalas. Prel. Razminas buvo atvykęs iš Romos, kur dirbo Vatikano radijuje, į Vokietijos katalikų suvažiavimą. Mirė balandžio 30. 16 val. įvyko j a u n i m o s i m p o z i u m a s . Bažnyčios kaltintojais buvo Edv. Dresleris iš Mūncheno ir Regina Zavackaitė iš Venecuelos (dabar Vasario 16 gimnazijoje), gynėjai - Daina Kamantaitė iš Čikagos (dabar Vasario 16 gimnazijoje) ir stud. Kęstutis Ivinskis iš Bonnos. Moderavo Andrius Š m i t a s .

Reg. Z a v a c k a i t ė sakė, kad Bažnyčia nepatenkina jaunų žmonių aspiracijų. Dėl to gimė daug naujų religijų, iš kurių ji suminėjo ir apibūdino bent penketą: Tarptautinį Krišnos sąjūdį, Susivienijimo religiją, Mokslinį religijos sąjūdį, Dieviškos šviesos misiją ir Dievo vaikus. Tos ir kitos religijos atitraukia daug jaunuolių nuo krikščionybės.

Daina K a m a n t a i t ė pastebėjo - kas tiki Kristų, tas turi būti ir Jo Bažnyčios nariu. Bažnyčia yra meilės ryšių organizacija. Moderniame gyvenime daug žmonių pasimeta. Mums reikalinga organizacija, apjungianti visus krikščionis.

Edv. D r e s l e r i s klausė - Kokiai Bažnyčiai reikia sakyti NE? Ar Kristus šiandien būtų išrinktas popiežium? Tikriausiai ne. Lietuviškos giesmės jauniems žmonėms nesuprantamos. II Vatikano susirinkimas bandė atnaujinti liturgiją, bet tik atsuko kunigą veidu į žmones, įvedė maldas sava kalba ir daugiau nieko. Bažnyčia nepaliečia žmogaus esmiškai.

Stud. Kęst. I v i n s k i s nurodė, kad teigdami Kristų, turime teigti ir Bažnyčią, kuri be Kristaus neįmanoma. Bažnyčia padeda pažinti Dievą ir jį tikėti. Ji yra krikščioniškos tradicijos nešėja.

Bažnyčios puolėjų ir gynėjų paskelbtos tezės buvo jų pačių gyvai diskutuotos, tarpais įsiterpiančios ir vyresniesiems.

Po vakarienės A. Šmitas parodė iš Anglijos dar tą pačią dieną gautą Podvoiskio susuktą garsinį filmą apie pernykštį IV PLJ Kongresą.

Vakare suvažiavimo dalyviai gėrėjosi apie pusantros valandos trukusiu r e l i g i n ė s m u z i k o s k o n c e r t u . Piligrimų bažnyčioje (Wallfahrtskirche) vargonais solo ir palydėdamas giesmininkus grojo prof. dr. V. V a s y l i ū n a s , fleita - P. O d i n i s , solo ir duetu giedojo basas Ričardas D a u n o r a s , mezo sopranas Violeta H e r m a n a i t ė ir tenoras kun. K. S e n k u s . Kun. Senkaus giesmei - Stovi Motina skausminga - sudarytas chorelis iš visų solistų

ir A.Grinienės, O.Böhmienės, prof.Lenzo bei kun.dr.Savicko. Psalmių, Šv.Rašto ir Sibiro lietuvių maldaknygės tekstus skaite stud. J. B a r a s a i t ė , stud. B. Š i v o k a i t Ą ir stud. Kest. I v i n s k i s vokiečių kalba, nes koncertas buvo skirtas ir vietos žmonėms. Prieš koncertą buvo išdalytos programos, kuriose vokiečių klausytojai rado išverstas lietuviškas giesmes.

Gegužės 4 (sekmadienį) rytą šv. mišias su kunigais aukojo ir pamokslą pasakė vysk.dr. A. L. D e k s n y s . Ganytojas ragino visus įsigilinti į credo, melstis į šv.Dvasią ir nieko nedaryti, kas griautų Bažnyčią. Pabrėžė Kristaus meilės įsakymą.

Vokietijos lietuvių katalikų bendrijos reikalų svarstymui pirmininkavo dr. J. N o r k a i t i s . Visuotinio dalyvių pritarimo susilaukė jo siūlymas pasiūsti sveikinimą prel.dr.J.Avižai, Vokietijos liet. katalikų suvažiavimų pradininkui.

Tėv.dr.Konst. G u l b i n a s pranešė apie teisingą liet. katalikų padėtį Vokietijoje. Prelegentas pirmiausia pažvelgė, kaip pabėgėlių klausimą popiežiai sprendė praeityje ir kaip jį sprendžia dabar. Suminėjo tuo klausimu išleistas enciklikas ir kitus potvarkius.

Kun. P. G i r č i u s pažvelgė tikrovinę mūsų Bendrijos padėtį Vokietijoje po karo, pateikdamas statistinių duomenų nuo Apaštališkos delegatūros su delegatu kan.Kapočium įsteigimo 1944 pradžioje iki šių dienų apie liet. pasauliečių ir kunigų skaičių, liet. parapijas, pastoracijos sąlygas, lietuvių vyskupo paskyrimą Vakarų Europoje gyvenantiems tautiečiams, ekumeninį sąjūdį, švietimą, kultūrą ir spaudą, socialinę bei karitatyvinę padėtį ir t.t.

Kun. Aug. R a u b i k a s kalbėjo apie lietuvių kunigo pastoracinius uždavinius ir apie sunkumus, su kuriais susiduriama juos vykdant.

Alg. P a l a v i n s k a s aptarė bendruosius uždavinius lietuvių religinės kultūros puoselėjime.

Dr. J. N o r k a i t i s informavo apie Vokietijos lietuvių katalikų bendrijos tarybą, jos uždavinius ir darbą.

Galop atliktas suvažiavimo įvertinimas, padėkota jo rengėjams, paskaitininkams, meninės programos atlikėjams ir pageidauta daugiau tokių renginių. Popiet visi išvažinėjo namų.

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS NARIŲ VERBAVIMO VAJŪS

LKD Valdyba paskelbė atsišaukimą į tautiečius. Atsišaukime nušviečiamas tos draugijos įsisteigimas, jos uždaviniai ir veikla. Pastebima, kad draugija nemano daryti jokios konkurencijos nė vienai lietuvių organizacijai. Priešingai, ji nori su visais bendradarbiauti, visiems padėti.

Atsišaukimas baigiamas nurodymu, kad "vasario 23 vykęs LKD valdybos posėdis, kuris ir priėmė nutarimą kreiptis į tautiečius, numatė ir kelis konkrečius žingsnius čia minėjimams užmojams vykdyti. Vienas iš mūsų nuostatų skyrių sako, kad mes "skleisime lietuvišką meną, literatūrą, dainą ir kitus kultūrinius lobius", tad paremkite mus. Stokite nariu į LKD. Rašykite adresu: Algirdas Palavinskas, Mitlosheimer Str.5, 6619 Losheim-Mitlosheim. /Iš kitų šalių prieš skaitmenį pridėdant W. Germany ar RFA/." pas. LKD valdyba

L a b d a r a

LABDAROS draugijos narių metiniam susirinkimui, įvykusiam 1980 gegužės 3, pirmininkavo dipl.inž.M.Strumila, sekretoriavo Z.Glemžienė. Draugijos pirmininkas J.Glemža savo pranešime nurodė, kad "Labdaros" valdyba, vykdydama pr.m. visuotiniame narių susirinkime pareikštus pageidavimus ateiti į pagalbą Brazilijos lietuvių moksleivijai, užmezgė ry-

Šius su Brazilijos lietuvių bendruomenės valdyba, kuri irgi rūpinasi savo moksleivija. Vasario 16 gimnazijoje yra iš Brazilijos ir Venecuelos mokinių, kurias "Labdara" dalinai remia.

Iš Lenkijos Suvalkų trikampio daugėja lietuvių moksleivijos prašymai. Prašoma tai drabužių, tai pinigų, tai knygų ar tėvams vaistų. Iš ten kreipiasi didesnis skaičius studentų, kuriems tenka gyventi toliau nuo tėviškių.

LABDARA rūpinasi visokeriopa parama. Drabužių siuntomis moksleivijai, pagal "Labdaros" suteikiamus adresus, labai dosniai prisidėjo Kanados lietuvių bendruomenės šalpos fondo Hamiltono skyrius. Vaistams įsigyti "Labdaros" šelpiamiesiems pinigų duoda Lietuvos raudonasis kryžius (tremtyje).

Sustiprėjusi veikla padidino piniginę apyvartą. 1979 pajamos sudarė 16.232,68 DM (nario mokesčio 1.569,95 DM, aukų šalpai ir stipendijoms 13.889,28 DM, kitų - 773,45 DM).

Išlaidos: šalpai ir stipendijoms 13.889,28 DM, drabužių į Lenkiją persiuntimas 819,40 DM, raštinės, pašto ir kitos išlaidos 853,44 DM. Kasoje yra 669,86 DM.

Susirinkimas išreiškė nuoširdžią padėką visiems rėmėjams ir talkininkams tiek pavieniams, tiek ir organizacijoms ir kvietė toliau remti. Susirinkimas perrinko valdybą ir revizijos komisiją. Valdybą sudaro: J.Glemža, dr.J.Norkaitis, dr.M.Stankuvienė-Saulaitytė ir Chr.Šereišienė. Kandidatės: Z.Glemžienė ir E.Lucienė. Revizoriai: P.Gudelis, L.Dirsė ir M.Šiušelis.

Draugijos adresas: Jonas Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau.
Banko sąskaita: Labdara e.V., Konto Nr.1185168, BLZ 60050101,
Landesgirokasse, Stuttgart 1.

LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS ANNABERGE

Renginį Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos pilyje 1980 gegužės 1-4 paruošė ir pravedė kun.J.Urdzė. Gegužės 1 vakaras praleistas prie laužo. Gegužės 2 iškylauta laivu Reinu. Vakare diskutuota apie draugystės reikšmę.

Gegužės 3 priešpiet kun.V.Bandžierius pravedė apmąstymo valandėlę apie motinos ir tėvo reikšmę. Popiet, padidėjus dalyvių skaičiui, Vasario 16 gimnazijos mokytojas A.Krivickas skaitė referatą apie moteris ir mokslą lietuvių istorijoje. Diskusijos nepasižymėjo akštu lygiu.

Vakare A.Liepienė referavo apie savarankiškumo problemą šeimoje. Ir vėl diskusijose nesisekė išlaikyti pakenčiamą lygį. Po diskusijų dar buvo progos pabendrauti prie židinio.

Gegužės 4 rytą evangelikų pamaldas laikė kun.J.Urdzė. Po jų suvažiavimas įvertintas ir uždarytas.

AMNESTY INTERNATIONAL SU K.JOKUBYNU

Ryšium su 1980 olimpiada amnesty international jau nuo 1979 rudens ėmėsi plačiai aiškinti apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Šiuo tikslu šios organizacijos Bergstrasses skyrius kartu su Baden Bergstrasses liaudies universitetu (Volkshochschule) š.m. gegužės 22 Weinheimo jaunimo namuose suruošė viešą informacijos vakarą. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas lietuvis žurnalistas Kestutis Jokubynas iš Müncheno. Susirinko apie 70 žmonių, daugiausia jaunimo. Savo žymaus tautiečio pasiklausyti atvyko ir Vasario 16 gimnazijos aukštesniųjų klasių mokiniai.

Renginį pradėjo ai skyriaus vedėjas dr.jur.Rolf Benitz, jaunas teisėjas iš Mannheimo. Pasidžiaugė, kad pasisekė rauti tokių žymių lietuvių

disidentą, koks yra K.Jokubynas, ir dėkojo Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybai už tarpininkavimą. Paaiškino šio renginio tikslą ir nušvietė ai įsteigimą, jos veiklą ir atliktus darbus. Prieš porą metų šis skyrius buvo adoptavęs politinį lietuvių kalinį ir globojo jį tol, kol, atlikęs bausmę, išėjo į laisvę. Ir dabar su juo ryšių nenutraukia.

Parodytas filmas apie sovietinius pataisos namus ir kalėjimus Rygoje, prieš porą metų sukėlusį didelį pasipiktinimą net Vakarų komunistuose.

K. J o k u b y n a s gražia vokiečių kalba paaiškino, kad jis vokiškai išmoko 17 metų kalėdamas sovietinėse stovyklose. Daugelis stebisi, kad po tiek laiko kaliniai dar gyvi iš ten išeina. Gyvenimas stovyklose, anot paskaitininko, toks pat painus, kaip ir laisvėje. Daug lemia sveikata, apskrumas, o svarbiausia - laimė. Pradžioje norisi veržtis į laisvę, bėgti, bet vėliau tas troškimas tolydžio silpnėja, pradeda apimti apatija. Tačiau laisvės troškimas visą laiką palieka gyvas.

Toliau prelegentas aiškino apie stovyklų rūšis, drausmę, maitinimą, gyvenimo ir darbo sąlygas ir kaip jos keitėsi po Stalino mirties, apie santykiavimą su laisvaisiais ir t.t. Būdingiausias kalinio būklės bruožas - nuolatinis buvimas po svetimais žvilgsniais: sargybinių, prižiūrėtojų, bendrakalinių. Jų negalima išvengti nei miegant, nei valgant, net nei išvietėje...

Pranešimas truko daugiau kaip pusvalandį, o atsakinėjimai į klausimus - per valandą. Daugelis teiravosi prelegento asmenį liečiančių dalykų, apie įskundimus, apie teismo eigą, apie dvasiškius ir religijos praktiką, sanitarinę būklę, apie administraciją, laiškų iš laisvės poveikį kaliniams ir teisingumo organams bei stovyklų administracijai, apie KGB sufabrikuotas bylas ir t.t. ir t.t.

AUSTRŲ KATALIKAI RŪPINASI LIETUVOS KATALIKAIS

Pater Jakob F ö r g (Baumbachstr.28, A-4020 Linz) pr. metų gale paskelbė 3-jų puslapių aplinkraštį. Jame pateikė 63-jų mūsų tautiečių adresus, išrinktus iš LKB Kronikų vokiečių kalba, su nurodymu už ką ir kada kiekvienas jų buvo sovietų baustas ar kitaip persekiotas. Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga prašė pasiųsti jiems sveikinimus.

Į austrų šventinius sveikinimus gauti iš Lietuvos atsakymai, tarp jų ir tėvo Antano Šeškevičiaus, rašytas austrėms mokinėms. Mokinių laiškas jam primines jaunystės studijų dienas Innsbrucke ir Vienoje ir draugus austrus. Du kun.Šeškevičiaus laiškus t.Förg padaugino ir plačiau paskleidė. Jie pasiekė ir Vokietiją ir pateko į vokiečių laikraščius.

Prieš Velykas uolusis Lietuvos katalikų draugas vėl paskelbė sveikinimų vaju su linkėjimu "Palaimintų šventų Velykų" ir krikščionių šūkiu "Kristus prisikėlė" lietuvių kalba. Prie Kalėdų proga išsiuntinėtų 63-jų lietuvių adresų pridėjo dar 40 adresų Lietuvoje ir Sibire. Gautus atsakymus paprašė atsiųsti jam susipažinti. T.Förg ruošia susirašinėjimo su Lietuvos katalikais apžvalgą. Lietuviškai rašytus laiškus jis atsiunčia Vokietijos lietuvių bendruomenės biurui išversti.

Be to, t.Förg rūpesčiu praėjusią vasarą 4-rių Austrijos diecezijų laikraščiai paskelbė Vokietijos LB Valdybos pateiktą Viktoro Petkaus biografiją su kvietimu rašyti sovietiniams valdovams, kad jie paleistų nekaltai kalinamą lietuvių.

Gražu būtų, jei Vakaruose gyveną lietuviai laiškais padėkotų t.Förg už jo organizuojamą austrų katalikų moralinę paramą drąsiems Lietuvos katalikams.

PAREMKIME KOVOJANČIUS UŽ MŪSŲ TAUTOS LAISVĘ

Paskutiniaisiais mėnesiais Lietuvoje įvykdyta apie 40 sovietams nepatikimų asmenų kratų ir areštų. Daugelis atleisti iš darbo, atimant jiems ir jų šeimoms pragyvenimo šaltinį.

Kad mūsų sakomos kalbos ir daromi pareiškimai sovietinės okupacijos 40-ųjų metinių proga nebūtų tik tušti žodžiai, paremkime už mūsų tautos laisvę ir žmonių teises besiaukojančius brolius ir seses bei jų šeimas savo pinigine auka. Dėl sovietų persekiojimo į vargą patekusiems paremti Vokietijos LB Valdyba yra įsteigusi disidentų fondą.

Aukas siųsti į Dissidenten-Konto Nr.8.9516.08

Volksbank Kreis Bergstrasse eG. BLZ 509 914 00
6840 Lampertheim 4

Disidentams paremti aukojo:

(taša iš 7/8 Nr.1979)

XY iš Memmingeno - 600 DM, XY iš Stuttgarto - 400 DM,
Dr.A.Veigel-Plechavičiūtė iš Freudenstadto ir Laisvės karys
po 100 DM, P.Kazirskis iš Bad Zwischenahno - 70 DM ir Elisabeth
Ahlenmeyer iš Dortmundo - 50 DM. Už aukas nuoširdžiai dėkojame.

XXVII EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyks 1980 rugpjūčio 9-16 Austrijoj, Innsbrucke (Tiroly) Haus der Begegnung, Tschurtschenthalerstr.2. Prasidės rugpjūčio 9-tą 20 val. susipažinimo vakaru, baigsis rugpj. 16-tą 9,30 val. Savaitės įvertinimu ir ateinančių metų Studijų savaitei laiko nustatymu bei vietos parinkimu.

Kiekvieną rytą bus laikomos pamaldos. Dvasios vadovas - kun.dr.J.Jūraitis iš Šveicarijos. Kasdien 10 ir 20 val. numatytos paskaitos su diskusijomis. Paskaitininkai: dr.A.Gerutis iš Berno (Lietuva žlugimo pavojaus akivaizdoje), prof.dr.Vyt.J.Bieliauskas iš Cincinnati (Kultūra, pažinimo stilius ir asmenybės vystymasis), dr.K.J.Čeginskas iš Muncheno (Lietuvos laisvės kovos 1940-1980), kun.prof.dr.P.Rabikauskas S.J. iš Romos (Konstantino Širvydo asmuo ir reikšmė), Valt.Banaitis iš Fürstenbergo (40 metų Lietuvos okupacijos), dr.Kest.Girnius iš Muncheno (Pagrindinės dabarties moralės srovės), kun.dr.Alf.Savickas iš Bad Wörishofeno (Simboliai C.G.Jung gelmių psichologijoje), PLB pirmininkas inž.Vyt.Kamantas iš Čikagos (Dabartinė PLB veikla) ir kun. Aug.Rubikas iš Memmingeno (Popiežiaus neklaidingumas).

Tėvynės valandėlė įvyks rugpj. 10 popiet. 15 val. lietuvių tautinius šokius šoks šveicarų ansambliis VILTIS iš Zūričo (vad.J.Stasiulienė). 19,30 val. bus paminėtos K.Donelaičio 200-sios mirties metinės V.Natkevičiaus iš Viernheimo paskaita ("Metų" idealinės ir estetiškos vertybės) ir Eglės Juodvalkės iš Muncheno meniniu "Metų" ištraukų skaitymu.

Jaunimo simpoziumas įvyks rugpj.13 vakare. Rugpj.15 rytą Žolinės pamaldas laikys vysk.dr.A.L.Deksnyš. Vakare įvyks Elenos Blandytės iš Čikagos dailaus žodžio ir dainos, fleitininko P.Odinio iš Bergisch Gladbach, palydint prof.dr.V.M.Vasyliūnui iš Göttingeno, koncertas ir atsisveikinimo vakaronė.

Savaitės metu vyks A.Galdiko, A.Krivicko, J.Tamošaičio ir kitų dailininkų darbų paroda. Be to, bus rodomi filmai, skaidrės, ruošiamos ekskursijos į apylinkes ir kt. Posėdžiaus Europos kraštų liet. bendruomenių vadovybės ir kitos organizacijos.

Moderatoriai: dr.K.Girnius, V.Natkevičius, M.A. ir dr.J.Norkaitis. Rengimo komisija: I.Joerg-Naudžiūnaitė, A.Grinienė ir dr.med.A.Kušlys.

Registruotis pas I.Joerg, A-6473 Wennis iki birželio 30.

Registracijos mokestis: 350 šilingų (50 DM), jaunimui 140 šlg.(20 DM). Pragyvenimas dienai kainuos 210 šlg. (30 DM). Kambariai dviems asmenims. Norintieji gyventi po viena, galės nakvoti netolimame egzercicijų name, o valgyt Haus der Begegnung. Registruojantis prašom pažymėti, kas norėtų gyventi kambary vienas.

Registracija baigiasi birželio 30.

Rengėjai

P r i s i m i n k i m e s a v o s t u d e n t u s

Vokietijos lietuviai pernai gražiai parėmė laisvųjų lietuvių jaunimo IV kongresą tiek darbu, tiek pinigėmis aukomis. Bet šituo vyresniųjų pareiga savam jaunimui padėti nepasibaigė. Reikia studentams tiek iš Vokietijos, tiek vienam kitam ir iš kitur sudaryti sąlygas pigiau dalyvauti kasmetinėje Lietuvišųjų studijų savaitėje, kur svarstomi lietuvių ir europinės kultūros klausimai.

Šiomet tokia savaitė įvyks Austrijos Innsbrucke (Tiroly) rugpjūčio 9-16. Maloniai prašome tautiečius savo pinigine auka ir šikart praturtinti Savaitės išdą, kad bent keli studentai galėtų papigintomis kainomis dalyvauti Europos lietuviškųjų studijų savaitėje. Juo labiau, kad joje bus svarstoma ir jaunimo veikla po IV PLJ Kongreso.

Konto

Aukas prašome siųsti: Litauische Studienwoche/Nr.8.9340.02
Volksbank Kreis Bergstrasse eG. BLZ.55391500
6840 Lampertheim

Finansų komisija: dr.J.Grinius, J.Lukošius, V.Natkevičius, M.A.

Dail.ALFONSO KRIVICKO KITO PASAULIO VIZIJOS

Taip vokiečių spauda pavadino Vasario 16 gimnazijos piešimo mokytojo dail.A.Krivicko akvarelių parodą, vykusią nuo š.m. balandžio 10 iki gegužės 15 BÜchergilde Gutenberg galerijoje Mannheime. Tai buvo 16-ji dailininko darbų paroda. Pradėjo jis savo parodas ruošti 1944 Kaune: 11 surengė Vak.Vokietijoje, 3 - pokariniame Vilniuje, o dabar vėl Vak.Vokietijoje.

Atidarymas įvyko balandžio 10 vakare, dalyvaujant per 40 asmenų, daugiausia lietuvių. Išstatyta per 40 mažų neįvardytų paveikslų. Juos apibūdino Bürgerhilde Gutenberg Mannheimo filialo vedėjas Linde, parodos atidaromajame žodyje cituodamas patį kūrėją, apie jo nuotaikas ir intencijas piešiant rodomus paveikslus. Svečius pavaišino sektu (šampanu).

Didelė dalis paveikslų buvo parduota. Apie parodą palankiai rašė vokiečių spauda (Mannheimer Morgen, Weinheimer Nachrichten, Rhein-Neckar-Zeitung) ir įsidėjo paveikslų nuotraukų.

N u m a t o m i r e n g i n i a i

R o m u v o j e

Birželio 15 - Lietuvos okupacijos 40-ųjų metinių minėjimas su estais ir latviais. 15 val. iškilmingos pamaldos Hüttenfeldo bažnytelėje. 16 val. minėjimas pilies salėje.
Paskaitininkas - dr.K.J.Čeginskas iš Mūncheno.

Birželio 28 - tradicinės J o n i n ė s Romuvos parke.

Liepos 20 - rugpjūčio 10 - vaikų vasaros stovykla. Registruotis reikia jau dabar.

Rugpjūčio 30 - antroji sodo šventė Romuvos parke.

Spalio 18 ir 19 - Vokietijos lietuvių bendruomenės darbuotojų suvažiavimas.

A n n a b e r g e

Liepos 24 - rugpjūčio 7 - lietuvių dvasinio pobūdžio suvažiavimas ir poilsio dienos.
Rugpjūčio 23 ir 24 - pabaltiečių kultūros dienos.
Spalio 10 - 12 - lietuvių literatūros savaitgalis.
Spalio 31 - lapkričio 2 - pabaltiečių jaunimo suvažiavimas.

D ě m e s i o! D ě m e s i o!

Artėja antroji S o d ū š v e n t ė Hüttenfelde rugpjūčio 30.
Atžymėkite ją savo kalendoriuje. Kaip, kas ir kodėl - paskelbsime vėliau. Atsilankę linksmataus, likusieji namuose gailėstaus. Pelnas - LABDARAI.

Vokietijos LB Valdyba

M I R U S I E J I

G u s t a v a s PŪDYMAITIS, dipl. teisininkas, VLB Hannoverio apylinkės pirmininkas, mirė š.m. gegužės 15. Palaidotas gegužės 21 senosė Seelze kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir atsisveikinimo kalbą pasakė kun.V.Šarka. Laidotuvėsdalyvavo didokas būrelis tautiečių ir vokiečių. Ant kapo sudėta gražių vainikų, perrištų trispalvės kaspinais, ir gėlių puokščių.

Velionis buvo gimęs 1906 gruodžio 15. Prieš mirtį ilgą laiką sirginėjo.

V l a d a s STUNGURYS, VLB Lübecko apylinkės narys, mirė š.m.gegužės 22 Lübecke. Palaidotas gegužės 28 Lübecko m. kapinėse Vorwerker Str. Laidojimo apeigas atliko kun.V.Šarka. Prieš laidotuves jis atlaikė už velionį gedulingas pamaldas Hamburg-Altonoj, Šv.Teresės bažnyčioje.

Buvo gimęs 1921 kovo 27 Tauragėje.Paliko lūdinčias žmoną Stefaniją, dukrą Nataliją ir daugelį draugų Lübecke ir kitur.

Č e s l o v a s JALINSKAS, dipl.inž., mirė 1980 sausio 9 Munchene. Palaidotas sausio 14 Westfriedhof kapinėse šalia savo žmonos Bronės, mirusios 1975. Buvo gimęs 1904.II.13 Rževe, Rusijoje. Į Lietuvą atvyko 1922. Dirbo geležinkelių valdyboje. Į Vokietiją atvyko 1944. Iš čia emigravo į JAV-bes, vėliau į Braziliją, bet 1967 grįžo į Vokietiją.

P e t r a s SADAUSKAS, dipl.ekonomistas, mirė 1979 gruodžio 26 Munchene. Palaidotas gruodžio 31 Perlacher Forst kapinėse. Buvo gimęs 1902 rugpjūčio 2 Žardeliuose, Šakių apskr. Baigė Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje ir Welthandels aukšt.mokyklą Vienoje.Buvo Taupomųjų kasų vyr.buhalteriu. Vokietijoje gyveno Bad Reichenhall, vėliau Munchene.

A n t a n a s RAKAUSKAS mirė 1979 lapkričio 3. Kūnas sudegintas ir palaidotas Lübecke, iš kur kilusi žmona. Buvo gimęs 1916 Rokų kaime prie Kauno. Yra tarnavęs 8591 LS lietuvių kuopoje Schwetzingene.Gyveno Weinheime/Bergstr.

A u g u s t a s SIMOKAITIS mirė 1980 gegužės 7 kraujo vėžiu. Palaidotas gegužės 12 Kaiserslauterno m. kapinėse lietuvių skyriuje. Laidojimo apeigas atliko kun.Fr.Skėrys. Laidotuvėse dalyvavo apie 20 žmonių. Visi buvo pakviesti pas M.Kukatienę kavos. Paliko žmoną, 3 sūnus, du brolius ir kitas gimines.Buvo gimęs 1907 sausio 1 JAV-bėse. 1941 repatrijavo į Vokietiją. 3 metus dirbo lietuvių darbo kuopoje (8593 LSCo.) Kaiserslauterne, vėliau pas amerikiečius virtuvėje.

ROMUVOS KIOSKE NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Klemensas Jūra. M o n s i n j o r a s . 384 psl. Kaina 18 DM. Leidėjas - Bronius Ignatavičius. Spaudė: Pranciškonų spaustuvė 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.11207. 1979 m. Įvadus parašė autorius ir Halina Didžiulytė-Mošinskienė. Veikale poetas Kl.Jūra aprašo nuotykingą a.a. mons. Zenono Ignatavičiaus-Ignonio gyvenimą, anot autoriaus, "tolimos praeities dienų išgyventus baisumus" per II pasaulinį karą.

Zenonas Ignonis. P r a e i t i s k a l b a . 286 psl. Kaina 13 DM.
 Tai dienoraštiniai kun.Ignatavičiaus-Ignonio užrašai. Gudija 1941-1944.
 1980. Ši knyga yra "Monsinjoro" papildymas.Spaudai paruošė Klemensas
 Jūra. Jei "Monsinjore" kalba jo autorius, tai "Praeitis kalba" veikale
 iš pageltusių dienoraščio lapų prabyla pats mons.Ignonis. Abi knygos
 turėtų būti itin įdomios lietuvių savisaugos dalinių vyrams, per praei-
 tą karą buvusiems Gudijoje ir pažinojusiems kun.Ignatavičių, o taip pat
 ir kitiems jo pažįstamiems.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :
 (tasa iš 1/2 Nr.1980)

Dr.med.Stasys Šereika iš Queidersbacho	200	DM
Marija Brakienė iš Berlyno	150	"
Vytautas Damijonaitis iš Memmingeno	40	"
J.Glemža iš Calw-Hirsau, Rim.Gumuliauskas iš Düsseldorfo, J.Janu- šaitis iš Bielefeldo, Alg.Palavinskas iš Losheim-Mitlosheimo, St. Ivanauskas iš Schwetzingeno ir Zin.Wegmann iš Stockacho 1 po	30	"
Aloyzas Januševičius iš Darmstadto	22	"
Fr.Peteraitis iš Monsheimo, Jurg.Pyragas iš Lübecko, M.Sprogies iš Schwetzingeno, Alg.Daubaris iš Homburgo, M.Margis iš Bielefel- do, Ign.Šmigelskis iš Heuchelheimo, Ad.Pračkys iš Weideno, M.Tu- maitis, J.Lasys, A.Miškelevičius ir Vl.Uleckas iš Mainzo, J.Kriš- čiūnas iš Heidesheimo, Vl.Staliauskas ir St.Šimkus iš Darmstadto, J.Petraitis iš Hamminkelno, Fr.Suoka iš Ludwigsburgo, Ign.Visakai- tis iš Kostheimo, P.Kiršinas iš Viernheimo, Fr.Šlenteris iš Bre- meno, kun.A.Rubikas iš Memmingeno ir kun.Fr.Skėrys iš Mannh. po	20	"
Anni Böhme iš Ratingeno, XY iš Odenwaldo ir Eug.Pušcionis iš Darmstadto po.....	15	"
Bronė Spies-Gailiūtė iš Belgijos	200	belg. fr.
J.Ivanauskas iš Netpheno, Harry Mett iš Rüsselsheimo, dipl.inž. Rich.Tautvaiša iš Kerpen-Sindorfo, XY, A.Lipšys iš Mainzo, E. Sarcevičius iš Bad Kreuzingeno ir J.Benetis iš Darmstadto po	10	"
Povilas Bojoriūnas iš Heidesheimo	8	"
Ačiū.		

KAS ŽINO TIKSLŲ KUOPOS VARDĄ?

Vytautas BARTULIS, gyv. General Paz 860, 1834 Temperley, Buenos Aires,
 Argentina, per praėjusį karą tarnavo gen.Plechavičiaus daliniuose. Kai
 jie buvo panaikinti, su kitais "plechavičiukais" Bartulis buvo atsius-
 tas į Berlyną, apvilktas lakūno uniforma ir įjungtas į liet.darbo kuopą,
 kuri turėjo savo būstinę prie Tempelhofo aerodromo.Betaisant po
 bombardavimo aerodromą, jis buvo sužeistas. Vėliau, leit.Jaskūno vado-
 vaujama, kuopa prie Schwerino pasidavė amerikiečiams į nelaisvę.
 Bartulis yra užmiršęs tikslų savo kuopos pavadinimą. Kas iš buvusių
 kuopos narių jį žino, labai maloniai prašomas pranešti Bartuliui,
 kuris jieško karo invalido (Kriegsbeschädigten) rentos.

Alio, MOTERYS LIGI 55 METŲ!

Turiu namą ir sodą, bet vienam gyvent nusibodo. Man metų 57-ri ir mažai
 kas žino, kad aš geras ir malonus, ir myliu visus žmones! Ypatingai
 tuos, kurie paniekinti ir neturi kūnui vietos... Rašykite man skubiai
 ir džiaugsis angelai! "Informacijos" pasakys kur gyvenu ir eikite tuo
 keliu.

L a i s v e s r a d i j a s (Radio Liberty)

iš Müncheno kasdien transliuoja pusvalandžio, o savaitgaliais ir valan-
 dos įdomias lietuviškas programas šiomis bangomis: 18 ir 22 valandą V.
 Vokietijos laiku 16, 19 ir 25 m bangomis, o 5 ir 7 valandą 19, 25 ir
 31 m bangomis.

Vokietijos LB valdybos INFORMACIJOS. 6840 Lampertheim 4. Tel.06256-322
 Bankkonto: Nr.5817978 Deutsche Bank Weinheim/Bergstr.